

BELGISCHE SENAAAT

VERGADERING VAN 20 DECEMBER 1927

Verslag uit naam van de Commissie van Justitie, belast met het onderzoek van de Begrooting van het Ministerie van Justitie voor het dienstjaar 1928.

(Zie n^r 5-IV van den Senaat.)

Aanwezig : de heeren BRAUN, voorzitter; DE CLERQ, DELEY, DE PIERPONT, SURMONT DE VOLSBERGHE, DU BOST, LIGY, MAGNETTE, MEYERS, PAULSEN, VAN FLETEREN en ASOU, verslaggever.

MEVROUW, MIJNE HEEREN,

De Begrooting van het Ministerie van Justitie bedraagt voor de gewone uitgaven 226,070,824 frank, en voor de uitzonderlijke uitgaven 12,300,000 frank, samen 238,370,824 frank.

De credieten voor het dienstjaar 1927 bedroegen 216,590,262 frank.

De huidige begrooting voorziet dus een verhooging van 21,780,562 frank, die het gevolg is van een vermeerdering van uitgaven van 24,605,462 frank en een vermindering van 2,824,900 frank.

Uit de wijzigingen aan de begrooting van 1927 toegebracht, blijkt echter dat de verhooging van 21,780,526 frank voor 1928 ingeschreven, in feite slechts 5 miljoen 672,762 frank bereikt, want voor 1927 moet aan het bedrag van 216,590,262 frank dat in de begrooting voorkomt, de som van 16,107,800 frank voor aanvullende credieten bijgevoegd worden, wat een totaal geeft van 232,698,062 frank.

Deze verhooging is vooral het gevolg van de volgende artikelen :

ART. 2. — Wedden van het Hoofdbestuur	fr. 629,100
ART. 4. — Materieel	50,000
ART. 11. — Rechtbanken van 'eersten aanleg en van koophandel, personeel.	3,144,000
ART. 19. — Gerechtskosten	500,000
ART. 24. — <i>Moniteur</i> , druk, enz.	100,000
ART. 27. — Lagere geestelijkheid van den katholieken eeredienst	566,300
ART. 36. — Onderhoudskosten van krankzinnigen, enz.	1,000,000
ART. 37. — Toelagen aan de gestichten van weldadigheid, enz.	900,000
ART. 43. — Openbare instellingen, materieel	80,000
ART. 44. — Onderhoud der kinderen toevertrouwd aan private instellingen, enz.	200,000

ART. 51. — Werkloon der gevangenen	fr. 250,000
ART. 52. — Maken van kleeding, enz. der wachters	75,000
ART. 53. — Personeel der gevangenenissen	540,532
ART. 54. — Meubelen, enz. der gevangenenissen	500,000
ART. 56. — Aankoop van gereedschap voor de werkhuizen	50,000
ART. 58. — School voor criminologie, enz.	67,600
ART. 59. — Wedden van beschikbaarheid.	501,890
ART. 70. — Toelagen aan het Nationale Werk der Oorlogsweezen	3,000,000

Over het algemeen, wat de wedden betreft — de Begrooting van Justitie is vooral een begrooting van wedden — is de verhooging het gevolg van het toekennen der bijzondere vergoedingen en van de verhooging van het veranderlijk gedeelte ingevolge de toepassing der wet en der organieke besluiten.

Op stoffelijk gebied verklaart de stijging van de eetwaren en van de grondstoffen de verhooging der onderhoudskosten van de onvermogene krankzinnigen, de Regeeringskinderen en de gevangenen.

Bij het hoofdstuk van het onderhoud der lokalen, is er ook een verhooging als gevolg van de kosten van verwarming, verlichting en onderhoud der voorloopige lokalen, wier benutting werd genoodzaakt door den brand van het Justitiepaleis te Gent.

De drukkosten der officieele uitgaven ondergaan insgelijks de stijging die voortspuit uit de verhooging der loonen en uit het rijzen der prijzen van alle stoffen.

Het lijkt niet dat gegronde bezwaren kunnen ingebracht worden tegen verhoogingen die onvermijdelijk gemaakt worden door de omstandigheden.

Bezuinigingen worden trouwens verwezenlijkt door de vermindering van het personeel krachtens de schorsingswet, door het centraliseeren van de bureelbehoefte en drukwerken ten dienste van het Centraal Bestuur en daarvan afhangelnde diensten, namelijk in de griffies, in den Centralen dienst voor drukwerken en in den Centralen dienst van den arbeid in de gevangenenissen.

Verschillende vragen werden aan het Departement van Justitie gesteld omtrent de bezuinigingspolitiek en de vermindering van het personeel. Hier volgen de antwoorden :

EERSTE VRAAG. — Aantal ambtenaren van het Departement van Justitie?

ANTWOORD. — 308 ambtenaren, beambten en dienstlieden op 1 December 1927, waarvan 5 in beschikbaarheid om gezondheidsredenen.

TWEDE VRAAG. — Is het bestuurskader vermeerderd of verminderd?

ANTWOORD. — Verminderd, want het personeel van het hoofdbestuur bedroeg in 1923, 349 beambten.

DERDE VRAAG. — Is het totale personeel afhangende van de Justitie vermeerderd of verminderd?

ANTWOORD. — Verminderd; op 1 Januari 1922 bedroeg het personeel afhangende van Justitie 5,724 beambten; op 1 Januari 1927 waren er nog slechts 4,986; sedertdien zijn er nog minder.

VIERDE VRAAG. — Welke beambten namen in aantal af?

ANTWOORD. — Het personeel van het hoofdbestuur, het rechterlijk personeel (magistraten, griffiers, bedienden bij de parketten en de griffies), het personeel der gevangenen, weldadigheidsscholen en weldadigheidsgestichten van den Staat.

VIJFDE VRAAG. — Oorzaken, geldelijke gevolgen?

ANTWOORD. — De inkrimping van het personeel is te danken aan de strenge bezuinigingspolitiek door de Regeering, sedert enkele jaren, in de banen geleid :

1° Geen opengevallen betrekking bij het hoofdbestuur en in de buitendiensten werd nog begeven, tenzij in geval van volstrekke noodzakelijkheid; aldus werd bij het hoofdbestuur sedert 1 Januari 1926 slechts een enkel beambte aangesteld (een vertaler);

2° Sedert November 1925, dat wil zeggen sedert de indiening bij den Senaat van het wetsontwerp tot vermindering van het personeel van Hoven en Rechtbanken, werd geen enkele betrekking van magistraat of griffier begeven, tenzij binnen de perken van het ontwerp.

Vanaf 1 Januari 1927 tot 1 October 1927 :

a) Werd het personeel van het hoofdbestuur verminderd met 13 eenheden; bezuiniging 143,000 frank;

b) Werd het personeel van de rechterlijke orde (magistraten en beambten) met 43 eenheden verminderd; bezuiniging 939,000 frank.

De inkrimping van het personeel der buitendiensten van het Departement van Justitie had soortgelijke verminderingen van uitgaven voor gevolg.

ZESDE VRAAG. — Welke is de lijst van de magistraten die op 1 December 1927 niet werden vervangen ?

ANTWOORD.

Hof van cassatie : 4 raadsheeren;
1 advocaat generaal.

Hof van beroep :

Brussel	11 raadsheeren;
—	2 griffiers;
Gent	3 raadsheeren;
—	1 griffier;
Luik	3 raadsheeren;
—	1 substituut van den Procureur Generaal.

Rechtbanken van eersten aanleg :

Gent	1 griffier;
Antwerpen	2 rechters;
—	2 griffiers;
Brussel	4 rechters;
—	1 griffier;

Charleroi	3 rechters;
—	1 griffier;
Bergen	1 rechter;
Leuven	1 rechter;
—	1 ondervoorzitter;
Brugge	4 rechters;
Doornik	1 rechter;
—	1 griffier;
Verviers	1 rechter;
—	1 griffier;
Oudenaarde	1 substituut;
Aarlen	1 griffier;

Vrederechten : 17 vrederechters;
8 griffiers.

Krijgsraad van het B. L. : 1 griffier;
1 adjunct-griffier.

* * *

Onderstaande tabel, gesteund op de vergelijking van de begrootingsvoorstellen van 1928 met de voor 1914 gestemde credieten, toont aan dat het verhoogingscoëfficiënt van het Departement van Justitie niet overdreven is, en integendeel overeenstemt met de waardevermindering van onze munt.

Vergelijking der begrootingsvoorstellen voor 1928 met de voor 1914 gestemde credieten.

BEGROOTINGEN	CREDIETEN voor 1914 gestemd.	CREDIETEN voor 1928 gevraagd.	Verhoogings- coëfficiënt
Dotatiën fr.	5,624,759	28,697,009 »	5.10
Justitie.	32,286,800	238,370,824 »	7.38
Buitenlandsche Zaken . . .	5,118,291	62,116,415 70	12.13
Binnenlandsche Zaken . . .	8,249,660	52,204,471 »	6.32
Kunsten en Wetenschappen.	46,793,948	657,234,548 20	14.04
Landbouw.	12,883,424	54,892,952 »	4.26
Openbare Werken	22,256,000	162,593,236 »	7.30
Nijverheid, Arbeid en Sociale Voorzorg	26,897,600	520,799,971 »	19.36
Koloniën	1,442,925	7,573,787 »	5.24
Landsverdediging.	89,912,225	714,335,481 »	7.94
Gendarmerie	11,267,230	103,255,006 »	9.16
Financiën	26,544,050	269,846,467 »	10.16
Total, fr.	289,276,912	2,871,920,167 90	9.92

* *

Niet zonder belang is het te doen opmerken dat, zoo het Beheer van Justitie uitgaven vergt die ruim worden gebillijkt door het belang van zijn sociale rol, het toch ook voor den Staat een bron van hooge inkomsten is, die op de begrooting van 's Lands Middelen voorkomen.

Ziehier deze inkomsten :

Inkomsten vermeld op de Begrooting van 's Lands Middelen :

Opbrengsten van de gevangenen	fr. 5,300,000
Opbrengsten van den <i>Moniteur</i>	8,100,000
Opbrengsten van de opvoedingsgestichten van den Staat.	150,000
Abonnement der provinciën voor onderhoud in de huizen van bewa- ring	23,000
Terugbetaling van de onderhouds- en opvoedkosten van de kinderen in de gestichten van den Staat of bij particulieren uitbesteed of in openbare en private instellingen	4,800,000
Maakt te samen, fr. 18,372,984	

De Commissie heeft gevraagd of de ontvangsten hooger zijn dan het vorig jaar en hoeveel; daarop werd geantwoord als volgt :

De ontvangsten voorzien voor 1928 bedragen 2,060,000 frank meer dan die voor 1927. (Zie dienaangaande de tabel van de Begrooting van 's Lands Middelen.

ARTIKEL	AANDUIDING DER OPBRENGSTEN	RAMING		VERHOOGING
		1928	1927	
39	Verschillende opbrengsten der ge- vangenissen	5,300,000	3,800,000	1,500,000
42	Regie van den <i>Moniteur</i>	8,100,000	7,600,000	500,000
43	Opbrengsten der opvoedingsinstel- lingen van den Staat.	150,000	90,000	60,000
68	Abonnement der provinciën voor herstellingen van onderhoud der arresthuizen en gerechtshuizen, aankoop en onderhoud van hun mobilair	22,984	22,984	»
76	Invordering van de kosten van on- derhoud en opvoeding van de kinderen in de Staatsinrichtingen geïnterneerd of bij particulieren of in openbare of private instel- lingen uitbesteed.	4,800,000	4,800,000	»
Totalen, fr.		18,372,984	16,312,984	2,060,000

Doch andere inkomsten die worden geïnd door het bestuur der Thesaurie staan in verband met het Bestuur der Justitie :

Ontvangsten voor aflevering van paspoortvisa.	fr. 3,500,000
Griffierechten	6,000,000
Naturalisatiën	50,000
Opbrengst van de bijtaxe (5 cent.) voor de cinemas (Filmcommissie).	1,400,000

Ook wordt geen rekening gehouden met de invordering van de gerechtskosten en de opbrengst van de strafboeten die geïnd worden door het bestuur der registratie en in de *millioenen* loopen.

* * *

DE STRAFBOETEN.

Vermits wij daareven de strafboeten hebben vermeld, achten wij de volgende aanmerking te moeten maken :

Op verzoek van het Beheer van Financiën werden de boeten vertiendubbeld bij de wet van 8 Juni 1926.

Het valt te betwijfelen of deze maatregel, dien velen overdreven vinden, goede uitslagen heeft opgeleverd zoowel op stoffelijk als op zedelijk gebied.

De verhooging van de boeten heeft voor gevolg dat vele veroordeelden hen niet meer betalen en verkiezen te gaan zitten, omdat in sommige gevallen de boeten buiten verhouding staan tot de overtredingen. De inkomsten waarop de Schatkist meende te mogen rekenen, worden dus omgezet in een hoge uitgawewegens onderhoud dezer gevangenen. De schade voor de Schatkist is dus dubbel : niet innen van de boete en onderhoudskosten van de gevangenen.

De door het Departement van Justitie verstrekte gegevens vertoonen voor 1927 een merkelijke toeneming van het aantal gevangenen, hoofdzakelijk te wijten aan de toeneming van veroordeelden tot bijkomende gevangenisstraf.

In de gevangenis van het Rijk waren er, in de eerste twee maanden van 1927, 181,542 dagen hechtenis meer dan gedurende het overeenstemmende tijdperk in 1926. Het aantal gevangenen, dat op 31 October 1926 3,992 bedroeg, steeg op 31 October 1927 tot 4,260, waarvan 3,762 veroordeelden.

Op deze 3,762 gevangengehouden veroordeelden, deden 128 een bijkomende gevangenisstraf uit voor een enkele boete; 1,465 die een hoofdstraf hadden ondergaan, ondergingen een bijkomende gevangenisstraf voor boeten die zij verklaard hadden niet te kunnen betalen.

Men acht dat, sedert de vertiendubbeling van de geldboeten, het aantal gevangenen wegens gevangenisstraf verdrievoudigd is.

Van een anderen kant is de zedelijke uitwerking, tengevolge van de gevangenzetting dezer tot bijkomende straffen veroordeelden, niet gelukkig, wanneer men ziet dat, voor dezelfde overtredingen, rijkere mensen mits betaling aan gevangenisstraf ontsnappen.

Het hoge bedrag der geldboeten heeft de verzoeken om genade in buitengewone mate doen toenemen. De parketten hebben het al te druk met het onder-

zoek waartoe elk verzoek aanleiding geeft, en feitelijk draagt dergelijke toestand vaak de toepassing van de straffen van den rechter op het parket over.

Om deze verschillende redenen lijkt het wenschelijk terug te keeren tot een minder sterke verhooging van het bedrag der strafboeten.

* * *

OORLOGSWEEZEN.

De Begrooting voorziet een merkelijke verhooging van crediet voor het Nationaal Werk voor Oorlogsweezen. Het crediet van negen miljoen voor 1927 verleend maakt, voor het werk, het nakomen van zijne verplichtingen onmogelijk. Er is een tekort van meer dan 1,500,000 frank, en het crediet moet, voor 1928, opgevraagd worden tot twaalf miljoen, zooniet gaat het werk te niet.

Het bedrag dezer credieten en de aangevraagde verhooging zetten ons aan enkele bijzonderheden te vragen over de werking en over de verhooging der uitgaven.

Wij drukken die hier over :

NATIONAAL WERK VOOR OORLOGSWEEZEN.

De taak van het werk werd duidelijk omschreven door de wet van 15 Juni 1919 en de uiteenzetting door den Minister van Economische Zaken voor de Wetgevende Kamers, naar aanleiding van de behandeling van het wetsontwerp.

Zij kan als volgt worden samengevat : het Land neemt onder zijne bescherming de kinderen waarvan de vader, de moeder-weduwe of de kostwinner aan de gevolgen van oorlogsfeiten zijn bezweken; het wil, ten bate dezer weezen, verwezenlijken, op stoffelijk en zedelijk gebied, wat de vader zou hebben gedaan had hij nog geleefd, of zelfs nog meer zoo de aanleg van de kinderen het toelaat.

Met oorlogsweezen worden gelijkgesteld de kinderen, vóór het einde van den oorlog geboren of verwekt, en waarvan de vader, de moeder-weduwe of de kostwinner invalide zijn tengevolge van den oorlog en niet op normale wijze hun brood kunnen verdienen.

Geen onderscheid wordt gemaakt tusschen de weezen van burgerlijke slachtoffers van den oorlog en de weezen van militairen.

Voor de vervulling der plichten die het Land zich te dezer oplegt, werd een organisme opgericht, het Nationaal Werk voor Oorlogsweezen, dat de oorlogsweezen beschermt in geval van ontoereikende inkomsten van de families.

De bedoeling zooveel mogelijk het ongeluk goed te maken, waarvan deze kinderen het slachtoffer waren, werd onder meer bevestigd, op plechtige wijze, door den heer Vandervelde, Minister van Justitie (rede van 6 Maart 1921), den heer Masson, Minister van Justitie (rede van 9 April 1922, 18 November 1923 en 21 December 1924), den heer Jaspar, Minister van State (rede van 21 December 1924).

* * *

De bedrijvigheid van het Nationaal Werk is gebleven wat zij onder de bezetting was,

In stoffelijk opzicht wordt aan de weezen toegekend :

1° Een maandelijksche uitkeering van 10 frank, ten huize door den bezoeker uitbetaald en die voor doel heeft den toegang van den bezoeker tot den familiekring te vergemakkelijken;

2° In de mate van de vastgestelde behoeften, stoffen, schoenen en beddegoed, op welker benutting nauw wordt acht geslagen;

3° In dezelfde mate, toelagen voor geneeskundige- en heilkundige hulp en geneesmiddelen (aansluiting bij de mutualiteiten), voor overvoeding, verbetering van de woongelegenheid, uitbesteding in kostscholen, sanatoria, enz.;

4° Volgens de omstandigheden en den aanleg van de kinderen, toelagen met het oog op een behoorlijke vakopleiding. Dit is het belangrijkste deel van de bedrijvigheid van het Werk : al de weezen die klaar zijn met hunne lagere studiën worden onderzocht door eene commissie voor voorlichting bij beroepskeuze, samengesteld uit geneesheeren, pedagogen en medewerkers van het Werk, die, in gemeenzaam overleg met de wettige vertegenwoordigers van de kinderen, de loopbaan bepalen waarvoor deze laatsten kunnen worden opgeleid.

Bedoelde commissiën zijn thans ten getale van vijftien. Zij hebben 180 vergaderingen gehouden, van 1 Januari tot 30 September 1927, en hebben 3,000 kinderen onderzocht.

Wat de zedelijke bescherming betreft, blijft het Werk in gestadige voeling met de wettige vertegenwoordigers der kinderen; het waakt over de opvoeding en de zedelijke gezondheid zijner beschermelingen, en lokt eventueel de vereischte vrijwaringsmiddelen uit mits desnoods zijn toevlucht te nemen tot de rechterlijke macht.

Het heeft er ook voor gezorgd de regelmatige voogdijschap te verzekeren en de verzoeken in te dienen om toekenning van burgerlijke of militaire pensioenen alsmede van de bijkomende voordeelen (renten wegens frontstrepn, eereteekens, enz.) die talrijke families uit onwetendheid hadden nagelaten aan te vragen.

* *

Het toezicht van het Werk strekte zich uit over (kinderen onder de achttien jaar) :

Op 1 Januari 1921,	17,753 kinderen	(burgers 8,579, militairen 9,174);
— 1922,	18,642	(— 8,920, — 9,722);
— 1923,	17,969	(— 8,459, — 9,510);
— 1924,	17,763	(— 8,230, — 9,533);
— 1925,	16,545,	(— 7,458, — 9,087);
— 1926,	15,793,	(— 6,913, — 8,880);
— 1927,	14,367,	(— 6,032, — 8,335);
Op 31 October 1927,	12,874	(— 5,278, — 7,596).

De uitgaven bedroegen :

In 1921,	fr. 10,416,313.50	(Staatstoelage, fr. 4,800,000);
— 1922,	fr. 8,161,518.29	(— — fr. 7,190,000);
— 1923,	fr. 8,114,023.13	(— — fr. 6,250,000);
— 1924,	fr. 8,871,747.34	(— — fr. 7,450,000);
— 1925,	fr. 11,451,578.73	(— — fr. 10,775,000);
— 1926,	fr. 10,723,364.82	(— — fr. 9,165,000).

Voor het jaar 1927 dient er eene minimumuitgave van 10,500,000 frank voorzien, alswaanneer de toelage van den Staat slechts 9,000,000 frank bedroeg.

Het verschil dat gedurende het tijdperk van 1 Januari 1921 tot 31 December 1926 werd vastgesteld tusschen de werkelijke uitgaven (57,900,000 frank) en de Staats-toelagen (45,630,000 frank) werd aangevuld door middel van giften en legaten door het Werk ontvangen, vooral tijdens de eerste jaren na den oorlog. Doch, er valt op te merken dat, sedert drie of vier jaar, deze bron van inkomsten steeds minder opbrengt.

Ook baart het geen verwondering dat het kapitaal waarover het Werk nog beschikt, ruim is geslonken.

Dit kapitaal bedroeg op 31 October 1927 :

Portefeuille 4,000,000 frank (nominaal) titels der leening van het Nationaal Herstelen der leening van het Verbond der Cooperatieven voor Oorlogsschade: huidige benaderende waarde	fr. 2,500,000
Bankdeposito's (twee overdrachten, van 2,000,000 frank ieder, werden door den Staat gedaan in den loop der laatste twee maanden) in mindering op de toelage voor 1927	6,500,000
Postchecks, incasso, enz.	60,000
	Fr. 9,060,000

Deze som is niet beschikbaar in haar geheel :

a) In 1923 werd een gedeelte van het fonds, opgericht door middel van giften en legaten aan het Werk toegewezen, bestemd voor de oprichting van een bijzonder fonds, dat ter beschikking der provinciale comiteiten werd gesteld onder vorm van afnemende annuïteiten, ten einde hun toe te laten tot 31 December 1939 te voorzien in de uitzonderlijke behoeften der oorlogsweezen, voor welke behoeften er geen toelagen van de Regeering meer zouden worden aangevraagd (onder meer : overvoeding der zwakke kinderen). Dit bijzonder fonds bedraagt thans nog 3,000,000 frank in ronde cijfers;

b) De opbrengst van den jaarlijkschen verkoop van het Weezenbloempje, welk werk wordt beheerd door een onafhankelijk comiteit onder toezicht van het Werk, werd vroeger na iederen verkoop verdeeld tusschen de oorlogsweezen. In 1921 werd er beslist dat de opbrengst van den jaarlijkschen verkoop van het Weezenbloempje zou worden besteed aan het toestaan van leeningen op eerewoord aan de weezen die, na hunnen leertijd te hebben doorgemaakt, moeten beschikken over kapitalen om zich in te stellen. Deze inrichting werd in 1925 aangevuld met een dienst tot verleening van een gematigden bruidsschat (maximum 3,000 frank) aan de oorlogswesmeisjes beneden de vijf-en twintig jaar, die in het huwelijk willen treden en niet over de vereischte geldmiddelen beschikken om den onontbeerlijken huisraad aan te koopen.

Het beschikbaar saldo der opbrengst van den verkoop van Weezenbloempjes (3 millioen in ronde cijfers) wordt dus aangewend voor een bijzonder doel en kan niet worden besteed aan de algemeene noodwendigheden van het Werk.

In feite beschikte het Werk, op 31 October 1927, over 9,060,000 frank min 6,000,000 frank (bijzonder fonds en weezenbloempjes), zegge 3,060,000 frank. Het zal van den Staat nog 2,000,000 frank ontvangen als saldo der toelage voor 1927.

De verplichte uitgaven, waarin het tot einde 1927 moet voorzien, bedragen ongeveer 3,000,000 frank (onderhoudskosten uitbetaalbaar na vervallen termijn,

levering van kleerstoffen en schoeisels, uitbesteding bij gezinnen of voedster-vaders, enz.). Het beschikbaar saldo op 31 December 1927 zal dus amper 2,000,000 frank bedragen en dan nog zal men, om hierover te kunnen beschikken, tegen een jammer genoeg zeer laag bedrag leeningstitels moeten te gelde maken, die bij de uitgifte tegen pari werden aangekocht in een begrijpelijken geest van vaderlands-liefde.

Welnu, eene beschikbare reserve is onontbeerlijk :

1° Omdat de toelage van den Staat slechts bij gedeeltelijke stortingen wordt uitbetaald, waarvan de belangrijkste slechts in den loop der laatste maanden van het jaar in het bezit van het Werk komen;

2° Omdat de hulpelden door het Werk uitgekeerd in rechtstreeksche verhouding tot het indexcijfer, vooraf niet met voldoende nauwkeurigheid kunnen worden berekend, en op het huidige oogenblik kunnen aanleiding geven tot uitgaven die de begrootingsvooruitzichten merkkelijk overtreffen. Toen het begrootingsontwerp van het Werk voor het jaar 1928 in Juni 1927 werd opgemaakt, bedroeg het gemiddeld indexcijfer van het Rijk 785; in October jongstleden was het index gestegen tot 804; valt er gedurende enkelen tijd nog geen stijging te vreezen?

*
* *

Het kan zonderling voorkomen dat, in den loop van het tijdperk, gedurende hetwelk het aantal beschermelingen van het Werk merkkelijk afneemt (31 Januari 1926, 15,800 weezen, 31 October 1927, 12,900 weezen), het Werk verplicht is eene verhooging van toelage aan te vragen.

De verklaring zal men vinden in de volgende vaststellingen :

a) In Januari 1926 bedroeg het gemiddeld index-cijfer van het Rijk 527, in October 1927 was het 804, zijnde een verhooging van 50 t. h.;

b) De groote meerderheid der oorlogsweezen onder de bescherming van het Werk gesteld, zijn geboren tusschen 1913 en 1915 en bereiken thans den leeftijd voor beroepsopleiding. In 1925 waren er aldus 2,000 ondersteunde kinderen; dit aantal steeg in 1926 tot 2,500; in 1927 tot 4,000; het zal 6,000 bereiken in 1928 en, zooals het de verklarende nota voor de begrootingsvoorstellen van het Werk voor het jaar 1928 aanduidde, moeten de uitgaven voor de beroepsopleiding van die 6,000 weezen in 1928 geraamd worden op 6,200,000 frank, bijna de helft van de totale toelage van 12,900,000 frank, die gevraagd werd voor al de diensten van het Werk in hun geheel.

Hoe dan ook, met de bezorgdheid zich te schikken naar de aanbevelingen die tot het Werk werden gericht, bevestigt het zijn doel zijn opdracht te willen vervullen gedurende het jaar 1928, met behulp van een crediet van slechts 12,000,000 frank, op gevaar af de helft van het nochtans bescheiden bezit, dat het nog heeft, te besteden aan de delging van het tekort waaraan het zich zeker bloot stelt.

Het rekent het zich ten plicht te drukken op het feit dat het crediet van 12,000,000 frank een volstrekt minimum moet zijn; het komt nauwelijks overeen met een gemiddelde uitgave van 800 frank per weeskind.

*
* *

Uwe Commissie heeft deze inlichtingen vernomen met een belangstelling die de Senaat gewis deelen zal. Eenparig heeft zij uiting gegeven aan hare bewondering en hare erkentelijkheid voor de toewijding en den ijver waarmede de verschillende commissiën, die zich bezig houden met het Werk voor Oorlogsweezen, zich van hare taak kwijten.

Leden hebben er op gewezen dat in het vorig verslag het vraagstuk was opgeworpen van den onderstand aan de weezen die het land hadden verlaten. Men vroeg zich af of deze onderstand werd voortgezet en of dit wel wenschelijk was.

Deze vraag werd door uw verslaggever overgemaakt aan het Nationaal Werk, dat daarop heeft geantwoord :

Van de Belgische oorlogsweezen die in België door het Nationaal Werk worden ondersteund zijn er 384 die het land hebben verlaten. Deze kinderen hebben, vanaf hun vertrek, opgehouden de toelagen te trekken die zij gedurende hun verblijf in België genoten.

Bovendien heeft het Werk kennis gekregen van het bestaan in Frankrijk, Nederland en het Groot-Hertogdom Luxemburg van een zeker aantal Belgische oorlogsweezen zonder voldoende middelen van bestaan :

Frankrijk	ongeveer 1,100 kinderen.
Nederland	— 11 —
Groot-Hertogdom Luxemburg	— 3 —

Bij gebrek aan de noodige credieten was het Nationaal Werk gedwongen af te zien van den onderstand ten behoeve van de in Frankrijk verblijvende Belgische weezen, ofschoon een doelmatige bescherming meer dan gegrond ware geweest. Uit dien hoofde werd geen uitgave betaalbaar gesteld.

Wat betreft de weezen in Holland en Luxemburg, zij konden wegens hun gering getal (14 in het geheel) worden geholpen. Uit dien hoofde werd ternauwernood 7,500 frank per jaar uitgegeven.

Het Nationaal Werk is van meening dat redenen van vaderlandschen en van stoffelijken aard het behoud rechtvaardigen van den steun uitgekeerd aan de kinderen in Nederland en in het Groot-Hertogdom Luxemburg en eens te meer drukt het den wensch uit zijne bescherming te mogen uitbreiden tot de Belgische oorlogsweezen die in Frankrijk verblijven. Daarvoor ware een crediet noodig van 600,000 frank, buiten de 12,000,000 frank die reeds op het ontwerp van begrooting voor 1928 zijn uitgetrokken.

DE SCHOOL-HOEVEN.

Het verslag van het vorig jaar wees er op dat de exploitatie van de school-hoeven afhangelende van het Ministerie van Justitie voor 1924-1925 sloot met een tekort van fr. 97,521-48.

Men stelt met genoegen vast dat die toestand niet meer bestaat. Men vindt

inderdaad in de begrooting van ontvangsten en uitgaven voor order (blz. 30) de algemeene uitslagen voor het dienstjaar 1926-1927 volgenderwijze opgegeven :

Al de landbouwexploitatiën sluiten met winst, namelijk :

Zelfstandige landbouwexploitatiën van den Staat :

Te Saint-Hubert	zuivere winst, fr.	216,531 77
Te Ruysselede	— —	234,788 44
Te Moll	— —	2,568 32
Strafinrichting te Merxplas	— —	140,980 67
Weldadigheidskoloniën te Merxplas, Wortel en Hoogstraeten	— —	950,434 53
Hoeve te Yper, gehecht aan het Koninklijk Instituut te Meenen.	— —	55,949 59
Weldadigheidsinrichting van den Staat te Sint- Andries-bij-Brugge	— —	31,584 68
Totaal, fr.		1,632,838 »

* * *

Daar uwe Commissie de oorzaken heeft willen kennen van deze zoo gunstige uitslagen, die zoo verschillend zijn van die der vorige jaren, zoo werden haar de volgende inlichtingen verstrekt :

Op te merken valt dat niet al deze landbouwbedrijven in 1925 met een tekort sloten. Alleen de landbouwbedrijven afhangende van het Nationaal Werk voor Kinderbescherming (weldadigheidsscholen te Moll, Saint-Hubert en Ruysselede) hebben een voorbijgaand tekort gekend van fr. 92,156-88. Deze toestand was het gevolg van het besluit genomen in September 1925 tot overmaking van bedoelde bedrijven aan het Departement van Financiën om ten bate van de Schatkist te worden te gelde gemaakt. Gedurende ruim zes maand bleven de akkers braak liggen; elke handelsverrichting en elke speculatie werd geschorst.

Na de interpellatie van volksvertegenwoordiger Pecher in Maart 1926, besloot Minister Pouillet de landbouwbedrijven herin te richten die aangingen van de opvoedingsgestichten van den Staat. Sedertdien hebben zij niet opgehouden te bloeien. De balans der hoeven van Moll, Saint-Hubert en Ruysselede vertoont op 30 April 1927 een winst van fr. 45,329-21. Het cijfer 1,632,838 frank vertegenwoordigt de globale winst van al de landbouwbedrijven afhangende van het Ministerie van Justitie (Weldadigheidskoloniën, opvoedingsgestichten van den Staat, schoolgevangenis te Merxplas, enz.).

Deze zeer gunstige uitslag is hieraan te wijten :

1° De diensten van de landbouwbedrijven afhangende van het Ministerie van Justitie werden aan een enkel algemeen bestuur gehecht;

2° De oppervlakte der hoeven werd in billijke verhoudingen verminderd. Men heeft aan het Beheer der Domeinen gronden afgestaan die te ver afgelegen waren om met winst te kunnen worden bebouwd. Aldus werd de oppervlakte der hoeven te Moll, Saint-Hubert en Ruysselede en der koloniën te Merxplas merklijk ingekrompen;

3° Inkrimping der arbeidskrachten en der algemeene onkosten.

Door opheffing van meesters voor vakonderwijs, invoeren van het mechanisch melken, drukker benutting van machines en motoren. Moderniseering der hoeve-lokalen : waterleiding, liften, enz...;

4° In technisch opzicht : Vermindering der speculatiën op vee en gewassen met weinig rendeering en uitbreiding van diegenen die winst afleverden. Regelmatige en oordeelkundige boschontginning;

5° Toepassing van een nieuw reglement : Op 20 October 1926, met betrekking tot de voorwaarden van toelating van leerlingen tot de bebouwing en de hoeve. Uurrooster aangepast aan de vereischten der bebouwing, mits vrijwaring van de vakopleiding en het onderwijs van de jongelingen. Instelling van een plaatselijke commissie van toezicht.

Dank aan deze maatregelen hebben de hoeven van Saint-Hubert en Ruysselede niet alleen met een voordeelig saldo gesloten, doch zij hebben aan de Schatkist een bedrag van 120,000 frank terugbetaald op het haar voorgesloten bedrijfskapitaal.

* * *

Uwe Commissie heeft de eer U voor te stellen het begrootingsontwerp goed te keuren.

De Verslaggever,
ALBERT ASOU.

De Voorzitter,
ALEX. BRAUN.